

สำเนา

ที่ นร ๑๒๐๖/๖๘๔

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอร้องการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ
ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๘/๕๐๒๔
ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารได้มีหนังสือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อหารือว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารมีประเด็นไม่เข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน
ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
รวม ๒ ประเด็น คือ ๑) ภารกิจเกี่ยวกับสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนและการคุ้มครองเยียวยาตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าตรวจดูหรือขอดูข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งหน่วยงาน
มีหน้าที่ต้องเปิดเผย มิได้มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตหรืออนุมัติแต่ประการใด สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารจึงขอส่งเรื่องให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาว่า
ประเด็นข้อหาดังกล่าวเข้าข่ายต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา
อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งต่อมาสำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือส่งข้อหารือ
ดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือแจ้งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ว่า โดยที่ข้อหารือ
การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งไปหารือยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานั้น ยังมีได้มีการปรึกษาหารือหรือยังไม่มี
ความเห็นที่แตกต่างหรือข้อโต้แย้งในปัญหาข้อกฎหมายจนไม่อาจหาข้อยุติได้แต่อย่างใด สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาจึงไม่อาจพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องที่หารือได้

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอให้
ความเห็นเบื้องต้นในประเด็นที่หน่วยงานหารือว่า โดยที่มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดว่า “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้
บังคับกับ...

บังคับกับบรรดาการอนุญาต การจดทะเบียนหรือการแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ต้องขออนุญาต จดทะเบียน หรือแจ้ง ก่อนจะดำเนินการใด” ประกอบกับโดยที่มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ได้นิยามความหมายของคำว่า “อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มี กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตรด้วย และคำว่า “ผู้อนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต จากบทบัญญัติ ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับกับการดำเนินการใดที่ก่อนจะดำเนินการนั้นมีกฎหมายหรือ กฎกำหนดให้ต้องขอความยินยอมจากเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องใด ไม่ว่าจะเป็นการอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง หรือการให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตร เมื่อในกรณีนี้ ปรากฏว่ามาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดว่า “ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ” และมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน กำหนดว่า “นอกจาก ข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มี การจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของ ผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูล ข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร” ซึ่งจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดให้ ประชาชนเข้าตรวจดู รวมทั้งจัดหาข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้แก่ประชาชนเมื่อมีการร้องขอ ฉะนั้น จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ประชาชนใช้สิทธิของตนในการเข้าตรวจดูหรือขอข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยประชาชนไม่ต้องขออนุญาตก่อนจะกระทำการนั้นและหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบก็มีหน้าที่ในการจัดหาข้อมูล ข่าวสารนั้นให้แก่ประชาชนผู้ขอเท่านั้น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐไม่ได้ให้ความยินยอมเพื่อให้บุคคลใด กระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น หรือต้องได้รับอนุญาต หรือ อนุมัติ ก่อนที่จะให้ข้อมูลข่าวสารแต่อย่างใด ดังนั้น การดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๖/๒๕๕๘

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๘/๕๐๒๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้มีหนังสือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อหารือว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารมีประเด็นไม่เข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวม ๒ ประเด็น คือ ๑) การกิจเกี่ยวกับสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของประชาชนและการคุ้มครองเสียยาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๒) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าตรวจสอบหรือขอข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งหน่วยงานมีหน้าที่ต้องเปิดเผยมิได้มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตหรืออนุมัติแต่ประการใด สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอส่งเรื่องให้สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาว่าประเด็นข้อหารือดังกล่าวเข้าข่ายต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาแล้วขอเรียนว่า โดยที่ข้อหารือของท่านอยู่ในอำนาจหน้าที่ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะเป็นผู้พิจารณา ฉะนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ส่งข้อหารือของท่านไปให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว ทั้งนี้ ขอให้ท่านขอทราบผลการพิจารณาไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยตรงต่อไปด้วย

อนึ่ง บัดนี้ได้ล่วงเลยเวลายกกำหนดส่งคู่มือสำหรับประชาชนไปให้สำนักงาน ก.พ.ร. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ แล้ว ประกอบกับการหารือดังกล่าวมิได้เป็นเหตุขยายระยะเวลาในการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนแต่อย่างใด ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีและพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอเร่งรัด

ให้สำนักงานปลัด...

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเรื่องที่หารือดังกล่าวส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร.
โดยเร็วต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๙๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๘ / ๕๐๒๔

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

รับที่ 156

วันที่ 8 ก.ค. 2558

สำนักงาน ก.พ.ร.

รับที่ Ob66A

วันที่ - 3 ก.ค. 2558

เวลา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี 1027

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐ วันที่ 6 กค 58

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอรื้อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

สำนักงานเศรษฐกิจ

รับที่ 3536

รับที่ 5 ก.ค. 2558

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้งไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการหากหน่วยงานของรัฐตรวจสอบความครบถ้วนของขอข่าวยาน ตามกฎหมายและกฎที่อยู่ในความรับผิดชอบอีกครั้งเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ที่กำหนดให้ผู้อนุญาตจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ในกรณีที่มีประเด็นความไม่เข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ขอให้หน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือหารือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. โดยด่วน เพื่อสำนักงาน ก.พ.ร. จะได้วิเคราะห์และรวบรวมส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วมีประเด็นความไม่เข้าใจขอหารือเกี่ยวกับงานที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ดังนี้

๑.สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของประชาชนและการคุ้มครองเยียวยาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยกระบวนการที่ดำเนินการคือ การร้องเรียนกรณีประชาชนเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๑๓ และการอุทธรณ์กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนร้องขอตามมาตรา ๑๘ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานที่กล่าวมานี้อยู่ภายใต้การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามขั้นตอนระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นงานที่จะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ หรือไม่

๒.หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๙ ในการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการทั่วไปตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ โดยได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้ทุกหน่วยงานบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว กรณีมีข้อมูลพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ ต้องดำเนินงานให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ

ส่วนกรณี...

ส่วนกรณีที่มีข้อมูลที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบ เป็นงานด้านการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่อยู่ในบังคับจะต้องจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ หรือไม่

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีความเห็นว่า กรณีตามข้อ ๑ มิใช่มีลักษณะของการพิจารณาเพื่อการอนุญาตหรือไม่อนุญาต ซึ่งจะอยู่ในขอบเขตบังคับของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ แต่เป็นเรื่องของกระบวนการเยียวยาและคุ้มครองสิทธิรับรู้ของประชาชน ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้โดยสะดวกรวดเร็ว เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และกระบวนการสร้างความโปร่งใสภาครัฐ สำหรับกรณีตามข้อ ๒ มีความเห็นว่า เป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าตรวจสอบหรือขอดูข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งข้อมูลข่าวสารใดที่มีลักษณะตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ หน่วยงานมีหน้าที่ต้องเปิดเผย มิได้มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตหรืออนุมัติแต่ประการใด และในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารตามคำขอมูลมีลักษณะต้องห้ามให้อยู่ในดุลยพินิจของหน่วยงานของรัฐ ก็เป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของรัฐ ประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของเอกชนที่สำคัญยิ่งกว่า มิใช่ลักษณะการพิจารณาอนุญาตตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ดังนั้น การดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ดังกล่าว จึงไม่ตกอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ แต่ประการใด

ทั้งนี้ หากผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบด้วย เพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล)
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร ๐ ๒๒๘๒ ๒๐๑๓ (น.ส.ปณิศา เหลืองวรเมธ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๙๙๔